

RJEŠENJA ISPITA DRŽAVNE MATURE IZ **POLITIKE I GOSPODARSTVA**
U ŠKOLSKOJ GODINI 2022./2023. (drugi rok)

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
1.	D
2.	C
3.	B
4.	D
5.	A
6.	A
7.	A
8.	B
9.	D
10.	B
11.	A
12.	A
13.	C
14.	A
15.	A
16.	D
17.	A
18.	B
19.	D
20.	B
21.	A
22.	A
23.	B
24.	C
25.	D
26.	politika
27.	regionalnim strankama
28.	totalitarizam
29.	kohabitacija
30.	župan
31.	preferencijalno glasovanje
32.	ustav
33.	supstitut / supstitutivno dobro / zamjensko dobro / zamjenski proizvod
34.	usluge
35.	monetarna politika
36.	progresivno oporezivanje
37.	umjerena inflacija

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
38.	politiku zaštite okoliša (održivoga razvoja)
39.	diskriminacija
40.	Vlada Republike Hrvatske
41.	Predsjednik Republike Hrvatske
42.	1/5 zastupnika / 31 zastupnik
43.	Vlada Republike Hrvatske
44.	Hrvatski sabor
45.	mješovito gospodarstvo
46.	utvrditi (središnji) paritet/tečaj hrvatske kune na razini jednoga eura
47.	prekršajni sud
48.	<p>Izvor: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2021_rorl_country_chapter_croatia_hr_0.pdf</p> <p>Model točnoga odgovora: Temeljno načelo ujednačene i dosljedne primjene zakona u državi, bez arbitrarne odluke onih na vlasti, naziva se vladavinom prava. Uloga je javnih dužnosnika u vladinim i drugim državnim institucijama sustavno štiti zakonitosti, a ono što nije zakonom zabranjeno, dopušteno je uz pretpostavku da se poštuju moralna i politička načela utvrđena ustavom zemlje. Javni dužnosnici, tj. vlast mora omogućiti građanima uvid u ono što čini i što se u društvu događa, dati informacije građanima, a to se naziva transparentnošću vlasti. Uz nju se neposredno vezuje i načelo odgovornosti vlasti. Javni dužnosnici dužni su odgovarati javnosti za svoje odluke i postupke, a protiv njihova nezakonitoga ponašanja mora djelovati neovisno pravosuđe. Ne štiti ih politički imunitet.</p> <p>Bodovanje: 2 boda – Točno je imenovano načelo vladavine prava i točno su objašnjena dva načina djelovanja javnih dužnosnika u zaštiti vladavine prava. 1 bod – Točno je imenovano načelo vladavine prava, ali nisu točno objašnjena dva načina djelovanja javnih dužnosnika u zaštiti vladavine prava. ILI Nije imenovano načelo vladavine prava, ali su točno objašnjena dva načina djelovanja javnih dužnosnika u zaštiti vladavine prava. 0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije naveden ili odgovor ne zadovoljava nijedan od prethodno navedenih kriterija.</p>

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
49.	<p>Model točnoga odgovora: Država može davati poticaje/potpore za proizvodnju poljoprivrednih proizvoda kako bi se poticao ruralan razvoj, ekološka proizvodnja te smanjio uvoz, što dovodi do povećanja konkurentnosti na europskome tržištu. Država može smanjiti poreze na inpute/čimbenike proizvodnje (mineralna gnojiva, sredstva za zaštitu usjeva i stoke, strojevi i dr.) kako bi se povećala produktivnost proizvodnje poljoprivrednih proizvoda, što omogućuje poljoprivrednicima ostvarivanje viših prihoda. Država može davati svoje zemljište u zakup, poticati okrupnjavanje zemljišta, dati prednost domaćim proizvođačima na tržištu itd.</p> <p>Bodovanje: 2 boda – Točno su imenovane dvije mjere fiskalne ekonomske politike države kojima se povećava učinkovitost proizvodnje te su točno objašnjeni njihovi učinci. 1 bod – Točno je imenovana samo jedna mjera fiskalne ekonomske politike države kojom se povećava učinkovitost proizvodnje i točno je objašnjen njezin učinak. ILI Točno su imenovane dvije mjere fiskalne ekonomske politike države kojima se povećava učinkovitost proizvodnje, ali nisu točno objašnjeni njihovi učinci. 0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije naveden ili odgovor ne zadovoljava nijedan od prethodno navedenih kriterija.</p>
50.	<p>Izvor: https://www.vgdanas.hr/grad/gradani-tomaseviceve-najavili-miran-prosvjed-nezadovoljni-planiranom-rekonstrukcijom-ulice/</p> <p>Model točnoga odgovora: Sudjelovanje zainteresirane javnosti u rješavanju problema iz opisanoga primjera naziva se građanska participacija (građanski aktivizam, civilno društvo). Politička participacija građana jedan je od osnovnih preduvjeta za postojanje i uspješno funkcioniranje demokratskih sustava. Demokracija je vladavina naroda, ali ta se vladavina ne može svesti na tehničko pitanje konstituiranja i ostvarivanja vlasti, već „narod” ima pravo i potrebu da stalno participira i u kontroli vlasti, u postavljanju zahtjeva te u procesima odlučivanja. Participacija je važna u smislu slobode izražavanja i djelovanja ili ostvarivanja kvalitete života i političkoga zadovoljstva ljudi. Funkcioniranje institucija mora počivati na kombiniranju elementa državne vlasti, tržišta i zajednice. Svojim sudjelovanjem u odlučivanju u zajednici građani cijelomu procesu daju legitimnost.</p>

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
	<p>Bodovanje:</p> <p>2 boda – Točno je imenovana građanska participacija (građanski aktivizam, civilno društvo) i točno su objašnjena dva primjera njezina značaja za uspješno funkcioniranje demokratskoga sustava (odabir vlasti, kontrola vlasti, postavljanje zahtjeva, odlučivanje, slobode izražavanja, legitimiranje poretka).</p> <p>1 bod – Točno je imenovana građanska participacija (građanski aktivizam, civilno društvo), ali nisu točno objašnjena dva primjera njezina značaja za uspješno funkcioniranje demokratskoga sustava.</p> <p>ILI</p> <p>Nije imenovana građanska participacija (građanski aktivizam, civilno društvo), ali su točno objašnjena dva primjera njezina značaja za uspješno funkcioniranje demokratskoga sustava.</p> <p>0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije naveden ili odgovor ne zadovoljava nijedan od prethodno navedenih kriterija.</p>